

Sjukvårdstolkning- en utmaning

TUNGA SAMTAL

En rättstolk är med när domar meddelas, en sjukvårdstolk är med när besked ges om att livet närmar sig sitt slut.

Tolkning är en krävande kognitiv uppgift. Tolken måste samtidigt komma ihåg allt som sägs, översätta informationen från ett språk till ett annat och utforma ett naturligt flytande målspråk. Arbetet sker dessutom i ett mycket högt tempo, vilket förutom hög koncentration även kräver stor inlevelseförmåga och hög grad av lyhördhet. Dessa förmågor är särskilt viktiga inom hälso- och sjukvården för att kunna möta den hjälpbehövande patienten.

Inom sjukvården får tolken endast veta på vilken avdelning eller mottagning som tolkuppdraget äger rum. Varje tolkning blir således en överraskning. Detta kan vara en utmaning, särskilt vid större möten där flera personer deltar och där tolken inte kunnat förbereda sig mentalt på detta i förväg. En annan utmaning är att tolken vid ett och samma uppdrag som sträcker sig längre än en timme arbetar ensam utan pauser.

Tolkarna förväntas snabbt anpassa sig till skiftande vårdmiljöer, hantera akuta situationer och växla mellan olika tolkningsuppdrag. Dessutom utsätts de för påfrestande emotionella moment, som att tolka information om svåra diagnoser och dödsfall.

En särskild utmaning är att patienter och vårdpersonal inte alltid är medvetna om den specifika dynamiken och förutsättningarna i en tolksituation. Många gånger uppstår mycket starka känslor vid tolksamtal. Det är därför viktigt att vårdgivaren anpassar sitt

språkbruk genom att tala i kortare meningar, med lägre talhastighet och fler pauser. Detta är särskilt avgörande vid distanstolkning via video eller telefon, då simultantolkning inte är möjligt och där tekniken inte alltid fungerar av olika skäl.

Sjukvårdstolkar måste därför inte bara besitta utmärkt språkbehärskning, utan även specialiserade kunskaper inom sjukvårdsterminologi, sjukvårdsrealia och om vårdprocesser. De behöver också vara insatta i de olika yrkesrollerna inom vården och hur dessa samverkar. Därtill krävs förmåga att hantera känsloladdade situationer, att kunna vara lyhörd och att kunna balansera vårdgivarens, patientens och egna känsloupplevelser.

Dessa kvalifikationer utgör en specialiserad och högkvalificerad expertis, som är avgörande för att säkerställa en trygg, säker och jämlik vård.